

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j.: ČŠIS-812/11-S

Název právnické osoby

vykonávající činnost školy: Mateřská škola Srdíčko

Sídlo: ul. Edvarda Beneše čp. 204, 251 01 Říčany

IČ: 86 594 508

Identifikátor: 600 051 927

Právní forma: příspěvková organizace

Zastoupená: Ludmilou Pastorkovou, ředitelkou školy

Zřizovatel: Město Říčany, Masarykovo náměstí 53,
251 01 Říčany

Místo inspekční činnosti: ul. Edvarda Beneše čp. 204, 251 01 Říčany

Termín inspekční činnosti: 23. a 24. březen 2011

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost na základě podnětu podle § 174 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen školský zákon);
hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona; zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu;
zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále RVP PV) podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Činnost mateřské školy (dále též MŠ nebo škola) odpovídá zápisu do rejstříku škol a školských zařízení. Součástí mateřské školy je školní jídelna. Provozní doba MŠ je od 6:30 do 17:00 hodin. Do MŠ jsou přijímány děti místní i z okolních obcí. Na základě stanoviska Krajské hygienické stanice Středočeského kraje (dále též KHS SK) může škola využívat pět tříd pro maximálně 96 dětí, aktuálně byl stanovený počet dětí zařazen pouze ve čtyřech třídách. Do nich jsou děti rozdělovány zpravidla podle věku. Od poslední inspekční činnosti v září 2004 byla navýšena kapacita MŠ o osm míst.

Vzdělávání probíhá od školního roku 2007 podle Školního vzdělávacího programu (dále též ŠVP), jehož záměrem je citový rozvoj dětí. Obsah vzdělávání je obohacen o kroužek „Předškolka“ podporující přípravu dětí na vstup do základní školy, který vede učitelka MŠ.

Nabídka MŠ je dále rozšířena o nadstandardní aktivity: výtvarnou, taneční, kroužek angličtiny a hry na flétnu, vedené externími lektory.

Ve sledovaném období docházelo k obnově materiálně technického vybavení v jednotlivých třídách i na školní zahradě. Škola integrovala dítě se speciálními vzdělávacími potřebami, pro které zajistila osobního asistenta. Došlo také k personální obměně v pedagogickém sboru i v kolektivu provozních zaměstnanců. Vzdělávání dětí zajišťuje sedm pedagogických pracovníků, z nichž dvěma schází odborná kvalifikace. Tři z učitelů působí v MŠ dlouhodobě, čtyři byly přijaty v rámci změn v personální oblasti v průběhu sledovaného období.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

MŠ klade důraz na získávání kompetencí potřebných pro vstup do základní školy. Frekvence pořádaného kroužku „Předškolka“ je časově a organizačně omezena na účast skupiny dětí jednou za sedm týdnů, tudíž nelze objektivně posoudit jeho účinnost. V době inspekční činnosti využívaly pedagogické pracovníce převážně tradiční metody a formy předškolního vzdělávání. K připravené nabídce různých aktivit byly děti motivované, do nabízených aktivit se zapojovaly se zájmem. Volena byla většinou frontální organizace řízených činností. Ty se zaměřovaly zpravidla na izolované plnění obsahu vzdělávání daného ŠVP podle jednotlivých témat, formou uskutečňování úkolů zadaných učitelkami bez dostatečného prostoru pro vlastní tvořivost a iniciativu dětí, případně využití dříve získaných znalostí, zkušeností nebo dovedností, což bylo konstatováno již v minulé inspekční zprávě. Vzdělávací proces se ve většině tříd vyznačoval nadměrnou organizovaností, časovými prostoji mezi jednotlivými činnostmi, omezeností dětí při volbě spontánních aktivit i prostoru při hrách a dlouhodobějším sezením na židlích. Při spontánních aktivitách v některých třídách děti rozehrávaly námětové hry, jejich tvořivost se projevovala i v konstruktivních stavbách. V jedné ze tříd byly hojně využity pomůcky a náčiní ke spontánním pohybovým aktivitám.

Nejstarší děti dokázaly komunikovat na vysoké úrovni, měly širokou slovní zásobu, při didakticky cílených aktivitách postupovaly podle pokynů, měly přehled o základních matematických pojmech, řešily problematiku úkolů, orientovaly se v režimu dne i v prostorách školy. Rizikem v podpoře jazykových dovedností dětí může být nekvalitní mluvní vzor některých pedagogických pracovníků v podobě nespisovného vyjadřování a logopedické vady. Pro podporu přírodovědných znalostí a dovedností dětí využívá MŠ například blízkou okolní přírodu, seznamuje děti s tříděním odpadů, nebo se zapojuje do projektů environmentálního vzdělávání pořádaných místním muzeem. Nedostatečný prostor byl však v průběhu vzdělávání ponechán pro samostatnost a rozhodovací schopnosti dětí. Málo využívaná byla organizace vzdělávání ve skupinách, s možností jejich kooperace a koordinace samotnými dětmi.

Jednou z priorit deklarovaných v ŠVP je kromě rozvoje pozitivních sociálních vztahů i výchova ke zdravému životnímu stylu. Stanovené záměry se škole daří naplňovat jen zčásti. Přestože učitelky důsledně připomínaly pravidla vzájemných vztahů i komunikace, děti je v některých třídách plně nerespektovaly. Netolerovaly některé své vrstevníky a chyběla také ohleduplnost k dětem potřebujícím zvýšenou individuální péči. Škole se nedaří podporovat rozvoj sociálních postojů dětí. Širší sociální vztahy jsou rozvíjeny společnými akcemi například s nedalekou základní školou. Pozitivním krokem je v tomto směru započatá spolupráce s městskou policií, která pořádá pro děti besedy zaměřené na jejich chování na veřejnosti i v kolektivu. K podpoře zdravého vývoje dětí přispívá každodenní zařazování zdravotně preventivních aktivit, zajištění nabídky nápojů, zapojení MŠ do projektu „Mléko do škol“, promyšlená skladba jídelníčku dětí i organizace předplaveckého výcviku pro zájemce. Méně vhodné je však opakované zařazování sledování televizních pořadů, které vyplynulo ze záznamů v třídní knize jedné ze tříd. Přesuny dětí do jídelen jsou hlučné a do

jisté míry narušují vzdělávací činnost druhé třídy. Omezují tak plynulost vzdělávání nebo následný odpolední odpočinek vždy dvou ze tříd, což je nevhodné z hlediska psychohygienických podmínek a režimu dne. Poskytnutý servis při stolování částečně omezoval samostatnost dětí. Tento nedostatek byl konstatován již při předešlé inspekční činnosti. Z dokumentů školy vyplynulo a potvrdilo se i v době inspekční činnosti, že je nedostatečný časový prostor věnován době pro pobyt dětí venku. To je v rozporu s požadavky na životosprávu dětí uvedenými v RVP PV, stejně jako nevhodné slučování dětí do dvou tříd na odpoledne. Rizikem je v této oblasti také nemožnost některých dětí využít doby na odpočinek nebo spánek, kvůli realizaci nadstandardních aktivit. Dětem s nižší potřebou spánku, které se nadstandardních aktivit neúčastní, není nabízena jiná náhradní klidová činnost.

V prostorách celé MŠ jsou zdařilé výtvarné práce dětí. Škola se úspěšně prezentuje na výtvarných výstavách organizovaných základní uměleckou školou i městským úřadem.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Škola informuje veřejnost o své vzdělávací nabídce a přijímání k předškolnímu vzdělávání prostřednictvím místního tisku a letáku v obchodě. Webové stránky MŠ nebyly v době inspekční činnosti aktualizované, neshodovaly se s nabídkou školy. Při přijímacím řízení nebyly přednostně přijaty čtyři děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, čímž ředitelka školy nedodržela § 34 odst. 4 školského zákona. Vzhledem k organizaci přijímacího řízení ve městě, byly dle sdělení ředitelky, tyto děti údajně přijaty do jiné MŠ. Dále ředitelka školy nepostupovala zcela dle § 34 odst. 5 školského zákona, kdy doklad o očkování dětí byl jejich zákonnými zástupci většinou doložen až po vydání rozhodnutí o přijetí k předškolnímu vzdělávání.

MŠ identifikuje děti s možnými riziky školní neúspěšnosti. V případě potřeby jsou jejich rodičům poskytnuty kontakty na odborníky. O pokrocích a výsledcích ve vzdělávání dětí jsou rodiče informováni především při předávání dětí. V praxi se pedagogické pracovnice snaží zohledňovat individuální potřeby dětí, částečně diferencují probíhající činnosti. Podpora těchto dětí však není vedena systematicky, záznamy o rozvoji dětí a jejich vzdělávacích pokrocích v MŠ vedeny nejsou. Škole se prozatím pro tyto děti nepodařilo vytvořit optimální podmínky.

Vkusné a kvalitní vybavení tříd i účelné uspořádání nábytku umožňuje dětem využívat dostupných hraček, didaktických pomůcek a dalšího materiálu k různorodým činnostem, k námětovým hrám a k dalším spontánně voleným aktivitám.

V březnu 2009 povolila KHS SK využívání prostor MŠ pro 96 dětí v pěti třídách v počtu 17, 18, 26, 27 a 8 dětí, což bylo dle výkazů o mateřské škole S 1-01 realizováno již ve školních rocích 2005/2006 až 2008/2009. Od školního roku 2009/2010 byl nejvyšší povolený počet dětí 96 rozdělen do čtyř tříd po 24 dětech, a to neodpovídá výše zmíněnému stanovisku KHS SK. Patřičné povolení k naplňování čtyř tříd MŠ počtem 24 dětí na jednu, nebylo ředitelkou školy předloženo. V současné době je prostor páté podkrovní třídy používán pro odpolední nadstandardní aktivity. Zde je rovněž umístěn jeden počítač pro děti, který není využíván.

V hodnoceném období měla škola dostatek finančních prostředků na nárokové i nenárokové složky platů pracovníků, byly využity rovněž prostředky poskytnuté MŠMT v letech 2008 a 2009 na rozvojové programy určené na posílení nenárokových složek platů pedagogických pracovníků a v roce 2009 na navýšení prostředků určených na posílení úrovně odměňování nepedagogických pracovníků. Normativ prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu na přímé ostatní neinvestiční výdaje byl v hodnoceném období regionálnímu školství krácen.

Významným partnerem školy byl v této situaci zřizovatel, který poskytl finanční prostředky jak na zajištění běžného provozu, tak i na ostatní neinvestiční výdaje jinak hrazené ze státního rozpočtu, například hračky a didaktické pomůcky. Na ně využilo vedení školy rovněž prostředky plynoucí z hlavní činnosti, zejména za úplatu za vzdělávání a ostatní příjmy. Vedení školy se dařilo oslovovat rovněž sponzory z řad rodičů dětí. Z prostředků zřizovatele byla vybavena také školní kuchyně a zahrada MŠ relaxačními herními prvky. Zahradní prvky nebo jiné vybavení, které by podporovaly rozvoj fyzické zdatnosti a obratnosti dětí, na školní zahradě nejsou.

Z rozhovoru s ředitelkou vyplynulo, že zákonní zástupci vyjádřili spokojenost s činností MŠ v dotazníkovém šetření organizovaném zřizovatelem, což potvrdili i rodiče oslovení inspekčním týmem v době inspekční činnosti.

Nově přijaté pedagogické pracovnice se zúčastňovaly vhodně volených seminářů pořádaných akreditovanými vzdělávacími zařízeními v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále též DVPP). Ostatní učitelky se však ve sledovaném období žádného vzdělávání nezúčastnily. K dispozici je jim počítač s tiskárnou, kopírka, množství metodických materiálů i dostatek odborné literatury v pedagogické knihovně. Rozvržení přímé pedagogické činnosti je částečně stanoveno na dobu mimo provoz MŠ, což brání jejímu naplňování v odpovídajícím rozsahu a není v souladu s nařízením vlády č. 75/2005 Sb., o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické a přímé pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků.

Ředitelka působí ve funkci od 10. ledna 1995, kompetence spojené s řízením školy nedelegovala. Předpoklad stanovený v § 166 školského zákona nesplňuje tím, že neabsolvovala studium pro ředitele škol v rámci DVPP. Jmenování její zástupkyně v únoru letošního roku je dle jejích slov spíše formální a na plánování, hodnocení a kontrole, která však není v MŠ realizována v dostatečné míře, se nepodílí. Ze záznamů z jednání pedagogické rady je zřejmé, že nejsou projednávány důležité dokumenty ani opatření týkající se vzdělávací činnosti školy, jak uvádí § 164 odst. 2 školského zákona, ale pouze organizační a provozní záležitosti, což je nedostatkem přetrvávajícím od minulé inspekční činnosti. Některé důležité materiály, například třídní knihy za předchozí období nebo protokoly a záznamy o provedených kontrolách zcela chybí. Školní matrika byla v době inspekční činnosti doplněna o část požadovaných údajů tak, aby odpovídala požadavku školského zákona. Ředitelkou vydaný školní řád obsahuje všechny oblasti zmíněné ve školském zákoně, chybí však prokazatelné seznámení zaměstnanců školy s jeho zněním. Čtyři předložené třídní knihy za školní rok 2010/2011 poskytují většinou průkazné údaje o poskytovaném vzdělávání a jeho průběhu k termínu inspekční činnosti. Za sledované období školních roků 2008/2009 a 2009/2010 tyto dokumenty, včetně přehledů docházek dětí, ředitelka nepředložila. Ve výkazu o mateřské škole byly shledány chyby ve vykazování počtů dětí, který se neshodoval se skutečností. Tiskopis knihy úrazů byl v době inspekční činnosti doplněn o některé formální údaje. V období od září 2008 nedošlo v MŠ k žádnému registrovanému úrazu. Aktuální ŠVP není v souladu s RVP PV zejména v oblasti obecné charakteristiky školy, zpracování podmínek pro vzdělávání, vzdělávacího obsahu a evaluačního systému. Nezohledňuje také požadavek § 5 odst. 3 školského zákona na jeho zveřejnění na přístupném místě.

Závěry, celkové hodnocení školy

Zápis MŠ v rejstříku škol a školských zařízení je v souladu se skutečností. Vedení školy však nerespektuje stanovisko KHS SK na počet tříd a v nich nejvyšší možný počet zařazených dětí.

Škola nedostatečně informuje o své vzdělávací nabídce a přijímání dětí ke vzdělávání. Při přijímání ředitelka nerespektovala požadavek školského zákona na přednostní přijetí dětí v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, čímž nebyla zajištěna rovnost příležitostí ke vzdělávání.

K termínu inspekce se škole dařilo zajišťovat bezpečné prostředí pro vzdělávání dětí.

Vzdělávací proces byl charakteristický převahou řízených, frontálních činností bez dostatečné diferenciací aktivit dle možností dětí, jejich nadměrnou organizovaností a s ní spojenými nevhodnými časovými prostoji. Škola rozvíjela vědomosti, dovednosti a postoje dětí, nezjišťovala a nehodnotila však úroveň jejich individuálních výsledků vzdělávání.

Vedená dokumentace školy neodpovídala zcela požadavkům školského zákona. ŠVP nesplňoval požadavky školského zákona na jeho soulad s RVP PV a zveřejnění na přístupném místě ve škole. Ředitelka školy pochybila při statistickém vykazování. Poskytnuté finanční prostředky, s nimiž vedení školy v hodnoceném období disponovalo, byly využity účelně pro zlepšení materiálních a personálních podmínek a pro realizaci ŠVP. Vedení školy nerealizovalo všechna potřebná opatření k odstranění nedostatků zjištěných Českou školní inspekcí v uplynulém období.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 15. května 2011 požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků, zejména:

- inovace a doplnění ŠVP v souladu s § 5 školského zákona,*
- zajištění řádného přijímání dětí v souladu s § 34 odst. 4 a odst. 5 školského zákona,*
- dodržení nejvyššího povoleného počtu dětí v odpovídajícím počtu tříd MŠ,*
- zajištění optimální podpory dětí s možnými riziky školní neúspěšnosti, včetně vedení záznamů o pokrocích, rozvoji i učení dítěte a zajištění vhodné prevence sociálně patologických projevů chování dětí,*
- zabezpečení odpovídajících psychohygienických podmínek při stravování a odpoledním odpočinku dětí,*
- stanovení přímé pedagogické činnosti učitelek v odpovídajícím rozsahu a v souladu s provozní dobou MŠ,*
- využívání metod a forem vzdělávání odpovídajících požadavkům RVP PV s podporou DVPP.*

Oznámení zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Mgr. Jana Vinterová, Arabská 683, 160 66 Praha 6 nebo prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.s@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Česká školní inspekce v souladu s § 11 písm. f) zákona č. 552/1991 Sb. ve lhůtě do 19. srpna 2011 požaduje podání písemné zprávy o odstranění zjištěných nedostatků. Zprávu zašlete na výše uvedenou adresu.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jíž se týká, a ve Středočeském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy:

V Praze dne 15. dubna 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Jana Vinterová, školní inspektorka

Vinterová, v. r.

Mgr. Blanka Kloudová, školní inspektorka

Kloudová, v. r.

Ing. Bc. Marcela Orthoberová, kontrolní pracovnice

Orthoberová, v. r.

Bc. Hana Vejdovská, kontrolní pracovnice

Vejdovská, v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy:

V Říčanech dne 22. 4. 2011

(razítko)

Ludmila Pastorková, ředitelka školy

Pastorková, v. r.

Připomínky ředitelky školy:

Dne 19. května 2011

Připomínky nebyly podány.